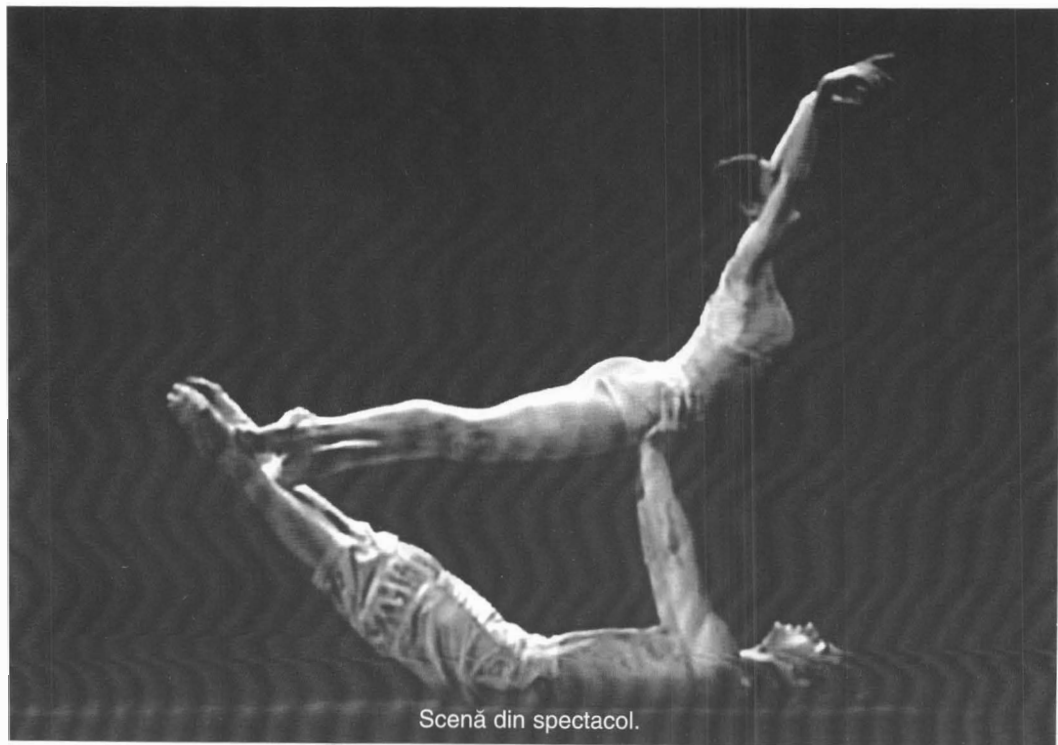

Cristi Borada, Simona Crețeanu ni-l întipărește pentru totdeauna pe retină: imponderabil și halucinant, imagine a supremei spiritualizări în arta coregrafică.

Teatrul Teatrul Național de Operetă „Ion Dacian” – Treceeri. Muzica și conducerea muzicală: George Balint. Scenariul, regia, coregrafia și costumele: Adina Cezar. Decorurile: Diana Ioan. Dansează ansamblul „Contemp”: Simona Crețeanu, Claudia Codârleanu, Iulia Weis, Tania Cucoreanu și Cristi Borada. Data premierei: 23 mai 2004

„Lasciate ogni... capelli, voi ch'entrate!”

La ce vă puteți aștepta, mergând la un spectacol de balet intitulat *Francesca da Rimini*? Evident, la muzica lui Ceaikovski (aceea din *Uvertura-fantezie*, opus 32, în primul rând) și la tragedia îndrăgostiților etern damnați din *Infernul* lui Dante Alighieri. Mare vă va fi însă mirarea descoperind, în *Divina Commedia* creată de celebrul exilat florentin pe la o mie trei sute și ceva, doi bărbați în costume actuale „de stradă” – în care vă veți simți tentați să-i vedeți pe Dante (1265–1321) și Vergiliu (70–19 înainte de Hristos!) –, asistând la amorul nevinovat al unui cuplu pe care, nu se știe de ce, niște bărbați în costume negre compuse din fâșii (de clară inspirație sado-masochistă, deosebit de expresiv realizate de către scenografa Adriana Urmuzescu) îi fugăresc de colo-colo și în cele din urmă îiucid. Cum nici vorbă nu poate fi de vreun adulter care să provoace răzburarea (căci ultragiatul soț Malatesta nu apare defel și nici măcar nu i se sugerează cumva existența), vă veți gândi că titlul de pe afiș se referea doar la partitura ceaikovskiană, nu și la poema dantescă. Veți

Scenă din spectacol.

deschide programul de sală și veți constata că, într-adevăr, coregraful francez Olivier Patey și-a intitulat această primă parte a spectacolului-coupé nu *Francesca da Rimini*, ci „Călători în Infern“, iar cei doi bărbați (admirabil interpretați de către Tiberiu Almosnino și Cristian Crăciun, artiști care emană o forță emoțională contaminantă) sunt *Călătorul și Ghidul*, nu Dante și Vergiliu, cum credeți dumneavoastră. Bine-bine (vă veți întreba însă, din ce în ce mai dezorientați), dar atunci de ce tinerii (Ovidiu Matei Iancu și Oana Popescu, dansând cu grație și pasiune) pe care îi persecută diavoliul Infernului se numesc totuși *Paolo și Francesca*? Și ce hram poartă în această acțiune dramatică *Beatrice* (Flavia Mihășan, elegantă și suavă), care oricum n-are ce căuta în Infern? (Este logic de presupus că, așa cum Vergiliu nu poate pătrunde în Paradis, unde pe Dante îl va călăuzi iubita sa mistică, tot așa nici Beatrice Portinari nu poate trece prin Purgatoriu în Infern, chiar să vrea cu tot dinadinsul! Dar de ce-ar vrea așa ceva?!?) Și dacă ne putem imagina spiritele infernale ca fiind – ca aici – total lipsite de podoaba capilară, dacă putem crede că și Vergiliu își pierduse complet părul, în cele treisprezece veacuri petrecute în Purgatoriu până să-l viziteze Dante, în schimb, cum s-ar putea explica faptul că pe acesta din urmă calviția l-a cotropit instantaneu? (Doar pe frontipiciul Infernului stă scris „Lasciate ogni speranza“, nu „ogni... capelli“!) Și cum se face că această maladie l-a cruțat, în schimb, tocmai pe atât de vinovatul Paolo? (Vă spun eu: presupun că Ovidiu Matei Iancu are destul bun-simț și respect pentru propria-i persoană ca să nu accepte o asemenea absurdă desfigurare, nici dacă i-o pretinde un coregraf străin. Bravo lui!)

Nu-i nimic (vă veți resemna în fața tuturor acestor bazaconii), bine măcar că se cântă onorabil (orchestra fiind condusă de un dirijor care este specialist în muzica simfonică: Vlad Conta) și că mișcarea e frumoasă în sine, măcar că nu valorează mare lucru, nici ca semnificație, nici ca tehnicitate... Să sperăm că partea a doua va fi mai interesantă. (Și ieșiți în pauză.)

Dar... din nou decepție: veți constata că splendida muzică ceaikovskiană din *Simfonia a VI-a*, opus 32, nu i-a inspirat lui Olivier Patey decât o extrem de banală coregrafie, țesută din (prea puține) motive și figuri ale baletului academic, vânturând neconținut dintr-o parte în alta a scenei balerinii (de regulă, grupați câte trei; să fie oare „triumghiul“ care lipsea din *Francesca da Rimini*?), într-o sincronie plictisitoare și obositoare, fără cea mai mică relație cu litera sau cel puțin cu spiritul partiturii. Veți vedea cum până și finalul spectacolului este complet ratat, spectatorii neînțelegând că lucrarea s-a terminat și deci ar fi cazul să aplaude măcar performanța corpului de balet (ce-i drept solicitat mai intens și mai pretențios decât se întâmplă în alte coregrafii contemporane), dacă nu și evoluția celor mai îndrăgiți dintre soliștii Operei Naționale (în frunte cu formidabila primă balerină care este Corina Dumitrescu), „folosii“ aici mult sub posibilitățile lor binecunoscute.

Dacă, în cele din urmă, citind în programul de sală prezentarea coregrafului (fost prim solist al Operei din Paris, cu turnee și montări, participări în jurii și susțineri de cursuri în toată lumea, cu titluri și decorații), veți înțelege rațiunea pentru care Opera noastră Națională l-a invitat să monteze pe scena sa, în ruptul capului nu pot crede că veți pricepe de ce a înscris pe afiș, deasupra celor două titluri ale baletelor lui Olivier Patey și peste paranteza care definea (modest, dar exact) spectacolul în cauză („Seară de balet Ceaikovski“), un titlu general fără acoperire: *Francesca da Rimini*.

Opera Națională din București – Francesca da Rimini. Muzica: Piotr Ilci Ceaikovski. Conducerea muzicală: Vlad Conta. Scenariul, regia și coregrafia: Olivier Patey (Franța). Scenografia: Adriana Urmuzescu. Distribuția: Tiberiu Almosnino (*Călătorul*), Cristian Crăciun (*Ghidul*), Oana Popescu (*Francesca*), Ovidiu Matei Iancu (*Paolo*), Flavia Mihășan (*Beatrice*), Corina Dumitrescu, Eugen Dobrescu, Laura Blică-Toader, Gabriela Popovici, Virgil Ciocoiu, Narcis Niculaie. Data premierei: 6 iunie 2004.